

BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA DEL PRINCIPAT

Pere
Brachfield
Pàg 2

**La seguretat legal més gran per als
proveïdors s'obté amb els contractes**

Jaime
Mesas
Pàg 3

**Consultori
fiscal**

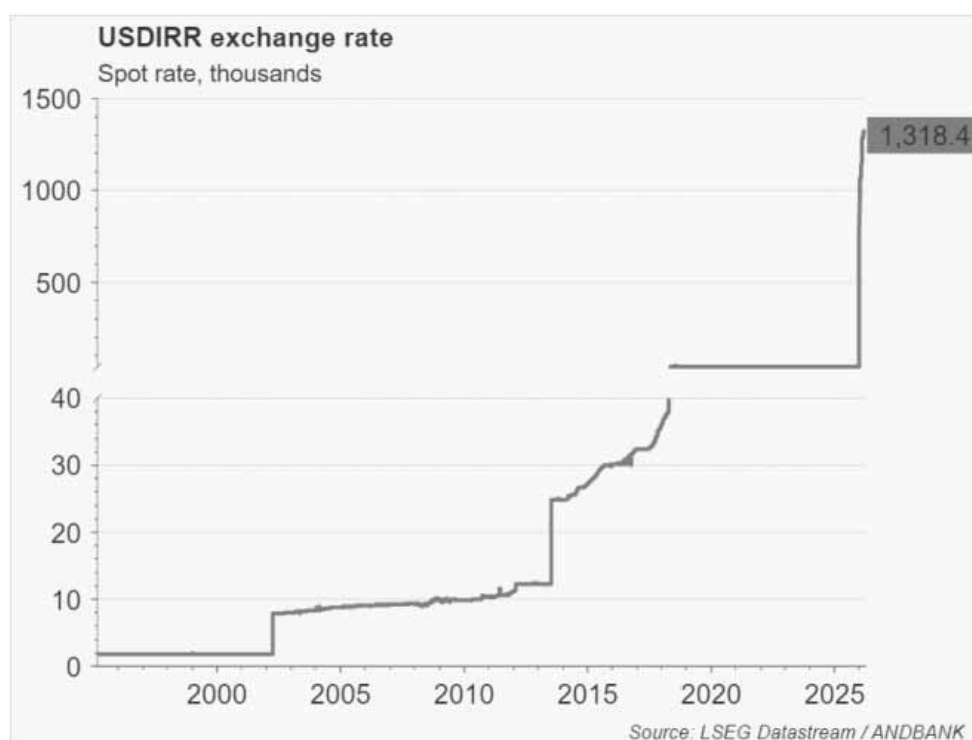
Els règims canvien quan l'economia col·lapsa

Àlex Fusté
@AlexfusteAlex

Chief Global Economist Andbank

Consideracions a part, el que tenim davant nostre equival a una veritable política canviària experimental. Una que pot canviar-ho tot. De manera irònica, molts dels règims autoritaris més sanguinaris no cauen per les armes, sinó per la seva incapacitat de comprendre el pes de l'economia. Podria ser l'Iran el pròxim exemple? És possible.

Molts de vostès es preguntaran: quina importància té una depreciació, per important que sigui, en una economia semitancada i amb un règim militarista? Ja els avanço que molta. Si l'Iran fos una economia oberta i financerament integrada, el canal dominant sol ser la fugida absoluta de capitals i l'encariment impossible del deute extern. Però a l'Iran no hi ha ni capitals estrangers ni deu-

El Rial iranià cotitzava al gener a 42.000 Rials per USD. Aquests últims dies ha saltat a 1.318.400 Rials per USD (veure gràfic adjunt)

te extern (tota es finança amb bancs domèstics). No obstant això, no hem de perdre de vista que l'Iran continua necessitant divises per a importar béns essencials, inputs industrials, medicaments, components i aliments. Encara que no ho creen, l'Iran importa una quantitat rellevant de l'exterior. Les dades més fiables procedeixen del Banc Mundial (World Development Indicators), on es detalla que les importacions de béns i serveis a l'Iran representen el 26-28% del PIB (uns USD100bn). La mitjana mundial està en un 47%. Significa que l'economia iraniana està menys integrada en el comerç mundial que la mitjana global, però no és una economia tancada en sentit estricte.

Una primera conclusió podria ser que la menor integració de l'Iran en l'economia global esmorteix part dels efectes externs de la destrucció de la seva moneda. Però convé no enganyar-se: s'agregen els canals interns de transmissió i el mal es desplaça cap a dins: escassetat, hiperinflació,

Passa a la pàgina següent

Pàg 4

**La variació anual de l'IPC incrementa
al mes de febrer i s'enfila fins al 3,1%,
superant també la registrada al gener**

Els principals grups que han fet augmentar-la són els aliments i les begudes no alcohòliques, que pugen vuit dècimes per arribar fins al 2,5%

Pàg 4

**Els demandants de feina pugen fins a 238 al
febrer, un 5,8% més que al gener, mentre les
ofertes baixen fins a 1.440**

Tot i que aquesta xifra representa un 0,4% inferior a la registrada el mateix mes de l'any passat, segons el Departament d'Estadística

Pàg 4

**Les importacions creixen un 8,9%
interanual mentre que les exportacions
s'incrementen gairebé fins a un 12%**

En relació amb el mes anterior, s'ha registrat un increment en els preus unitaris dels béns de consum (9,6%) i dels béns de capital (9,4%)

RESUL TATS

Rendibilitats* any 2025 per perfil de risc

Pista Debutant
Risc molt baix

2,7%

Pista Verda
Risc baix

3,5%

Pista Blava
Risc mitjà-baix

7,1%

Pista Vermella
Risc mitjà

10,2%

Pista Negra
Risc alt

12,3%

Fora Pista
Risc molt alt

13,5%

myandbank

**Menys comissions,
més rendibilitat**

(*Rendibilitat anualitzada des de la data de llançament de la cartera: 30/03/2023 per les carteres Pista Verda, Pista Blava, Pista Vermella i Pista Negra, i 15/04/2024 per les carteres Debutants i Fora Pista. Les comissions de gestió del 0,30 % i de custòdia anual del 0,20 % es cobraran trimestralment. Els rendiments passats no constitueixen un indicador fidedigne de resultats futurs. Per a més informació, contacta amb hola@myandbank.com o al 881 960. Myandbank és un banc 100% digital, un nou canal comercial d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA (Andbank). Andbank opera amb el Número de Registre Tributari (NRT) A700158F i el núm. de Registre Societats Mercantils 5008. I el núm. de registre a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) E B 01/95.

Ve de la pàgina anterior

pèrdua de tot senyal de preus, omnipresència del mercat negre (deixa d'existir una economia de mercat) i proliferació de tipus de canvi paral·lels subsidiats. Els meus col·legues argentins coneixen bé aquest fenomen; aquest sistema de múltiples tipus de canvi que va acabar per liquidar dècades de

peronisme. En conseqüència, l'observat en la moneda iraniana constitueix un cop econòmic de gran magnitud per al govern, amb implicacions potencialment decisives per a la seva estabilitat.

Sobre quant afebleix políticament al règim, l'abast exacte no puc confirmar-lo amb certesa només a partir de les dades macro. El que sí que puc afirmar és que un salt en qual-

sevol moneda com l'observat en el Rial erosiona de manera severa la capacitat del règim per a "comprar estabilitat". Avui es fa impossible defensar salaris i subsidis reals al país. I un règim que perd la capacitat estatal per a sostenir benestar mínim perd legitimitat material, i amb això, potser també els pocs suports que li quedaven. Sempre dic que els països obstinats en males decisi-

ons polítiques rares vegades rectifiquen per mera reflexió; solen necessitar primer el petit detall de tocar fons.

En conclusió, per a la Iran aquesta forta depreciació del rial és un problema de primer ordre, no secundari. I per al règim representa una amenaça corrosiva que erosiona la seva capacitat de governar, contenir el malestar i preservar el seu control.

La seguretat legal més gran per als proveïdors s'obté amb els contractes

Pere Brachfield

@PereBrachfield

Soci director de Brachfield & Asociados Abogados

El Codi de comerç estableix que els contractes mercantils són vàlids i es poden exigir legalment sense importar-ne la forma o l'idioma en què s'hagin subscrit, sempre que la seva existència es pugui demostrar mitjançant els mitjans de prova reconeguts pel dret civil. No obstant això, no és recomanable confiar en acords verbals, ja que l'article 51 del codi esmentat disposa que el testimoni de testimonis, per si mateix, no és suficient per provar l'existència d'un contracte l'import del qual superi els 9,02 euros (anteriorment 1.500 pessetes), llevat que s'acompanyi d'una altra prova addicional.

Per això, abans de formalitzar un contracte amb un client, és aconsellable cercar assessorament especialitzat per redactar-lo de manera adequada. És fonamental que el document sigui complet i detallat, incloent-hi totes les condicions que podrien ser utilitzades en cas d'incompliment de pagament. Les clàusules de pagament han d'estar especificades clarament. A més, és imprescindible identificar de manera precisa la persona que actua en representació de cada part, incloent-hi la seva identitat, capacitat i poders. També cal descriure amb claredat l'objecte del contracte o els serveis pactats, així com establir de manera inequívoca la data d'inici i la durada de l'acord. Qualsevol modificació posterior s'ha de documentar per escrit.

Al contracte es poden incloure les clàusules penals de pagament d'interessos moratoris i despeses de cobrament; el tipus d'interès que es pacti en el contracte no necessàriament ha de correspondre amb l'interès de demora vigent en base a la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, ja que es pot pactar un interès moratori superior al legal. Així mateix, en aplicació al que disposa la Llei 3/2004 esmentada, es pot incloure una clàusula de reserva de domini. Una altra de les clàusules imprescindibles al contracte és la de resolució anticipada del mateix si el client no compleix. La clàusula de resolució contractual és molt efectiva ja que, en cas d'impagament del comprador, el venedor està facultat per resoldre unilateralment el contracte. A més, en alguns casos és molt positiu afegir una clàusula de retenció de la mercaderia en cas d'impagament de les factures vençudes o una clàusula de devolució de les mercaderies ja lliurades pel creditor. Una clàusula molt útil en cas d'impagament és la de sotmetiment a la jurisdicció

del creditor. D'aquesta manera en cas d'incompliment per part del deutor, el creditor podrà pledejar en la seva jurisdicció territorial, cosa que resulta més avantatjosa i econòmica, llevat que la demanda sigui a través d'un procediment monitori o procediment canviari, ja que en aquests casos no serveix la renúncia expressa del deutor i cal interposar la demanda al jutjat del domicili.

Una mesura que pot protegir els interessos del creditor és incloure en el contracte subscrit per les parts una clàusula en què s'expressi la voluntat de sotmetre les eventals diferències que es presentin a la deci-

sió del tribunal arbitral. L'arbitratge, com el procediment judicial, és un mitjà de solució de conflictes, si bé és menys formal i solemne, la solució del conflicte és decidida per l'àrbitre o els àrbitres imparcials, i sorgeix de la voluntat de les parts. La persona que exerceix de jutgador és l'àrbitre o àrbitres neutrals, específicament nomenats per les seves condicions i qualitats. El procediment arbitral és una forma ràpida de resolució de conflictes, i hi ha un termini legal màxim de 6 mesos, comptats des de l'endemà que es produeixi la notificació de la seva acceptació com a àrbitres a les parts. Sen-

se perjudici que les diferents Corts Arbitrals solen dictar Laude en terminis més reduïts, al voltant de tres mesos. El laude arbitral és la decisió final de l'àrbitre per resoldre la controvèrsia que les parts han sotmès a la seva consideració. Els àrbitres es pronunciaran al laude sobre les costes, que recauen a la part incomplidora, existint la possibilitat de ser distribuïdes entre les dues parts. Un cop protocol·litzat, el laude té el mateix valor que una sentència judicial. El laude serà executat d'acord amb les normes le-

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

gals vigents per a l'execució forçosa de la sentència.

En el moment de redactar un contracte és convenient que el proveïdor pensi en el pitjor que pugui passar i posar clàusules per evitar que passi el pitjor o si passa el pitjor, almenys estar blindats contractualment. Val la pena assenyalar que l'article 57 del Codi de comerç indica que: «Els contractes de comerç s'executaran i compliran de bona fe, segons els termes en què fossin fets i redactats, sense tergiversar amb interpretacions arbitràries el sentit recte, propi i usual de les paraules dites o escrites, ni restringir els efectes que naturalment es deriven del mode amb que els contractants haurien explicat la seva voluntat i contret les seves obligacions». L'existència de clàusules que protegeixin el creditor és molt important, ja que l'article 59 estableix un règim «in favor debitoris» en cas d'ambigüitats al con-

tracte quan diu que: «Si s'originessin dubtes que no es puguin resoldre d'acord amb el que estableix l'article 2 d'aquest Codi, es decidirà la qüestió a favor del deutor». A més, és convenient conservar la documentació que ha anomenat la doctrina com a tractes preliminars o preparatoris al precontracte o contracte que es produeixen com són la sol·licitud per part del comprador d'una oferta, l'oferta enviada pel proveïdor, les contraofertes, els estudis tècnics realitzats, etc. Per tant, cal recordar que els tractes preparatoris són aquells actes que es realitzen per discutir i preparar un contracte, però no obliguen a la celebració d'aquest, però que poden ser útils en cas de litigi, ja que permeten demostrar la relació contractual.

Les clàusules penals han d'establir que, si el deutor no compleix degudament les seves obligacions, a més del principal del deute, haurà de pagar unes quantitats determinades al creditor –una sanció econòmica– com a conseqüència del seu incompliment.

Les clàusules penals també tenen un efecte dissuasiu de l'impagament, ja que el morós s'ho pensarà dues vegades abans d'incomplir aquest tipus d'obligacions, perquè és conscient que en sortirà perjudicat econòmicament. Per tant, les clàusules penals serveixen per motivar el deutor –tocant el seu punt feble, la butxaca– a complir puntualment els pagaments. Llevat que es pacti una altra cosa al contracte, la pena convencional substitueix la indemnització per danys i perjudicis, amb l'avantatge per al creditor de no haver de demostrar l'existència ni la quantia dels danys i perjudicis ocasionats per l'incompliment del deutor. Això no obstant, es pot pactar la pena convencional com a complementària a la indemnització per danys i perjudicis, per la qual cosa el creditor pot reclamar l'import nominal del deute, la quantitat convinguda a la clàusula penal i els interessos moratoris. El creditor té llibertat contractual per establir les clàusules penals que consi-

deri oportunes, però segons les circumstàncies i el grau d'incompliment del morós, els tribunals poden atenuar les penalitzacions pactades o fins i tot modificar-les.

Amb l'estipulació contractual de la reserva de domini i amb la clàusula de prohibició d'alienar o de realitzar qualsevol altre acte de disposició en tant no s'hagi pagat la totalitat del preu es pot evitar que un morós sense escrúpols no sols no efectui el pagament dels béns al creditor, sinó que a més els vengui a un tercer de bona fe, lucrant-se amb la venda. També s'evita que els béns siguin embargats per un tercer creditor que reclami judicialment el seu deute. A més de la reserva de domini es pot incloure una clàusula resolutòria del contracte, en la qual s'estableix que, si el deutor no compleix l'obligació de pagament de qualsevol dels terminis, el creditor podrà retirar-li l'objecte venut i quedar-se amb la totalitat –o part– dels imports ja pagats com a indemnització pel desgast sofert pel bé.

Consultori fiscal

Jaime Mesas

Auditor i assessor comptable

Aquesta setmana volem compartir amb els lectors la Consulta Vinculant número CV0358-2025, del 22 de setembre del 2025, del Departament de Tributs i de Fronteres (en endavant, DTF), en relació amb l'aplicació de l'exempció sobre els guanys de capital derivats de les transmissions immobiliàries oneroses per a la reinversió en l'habitatge habitual.

El consultant va adquirir conjuntament amb la seva parella al 50% un immoble ubicat al Principat d'Andorra l'any 2004. Des del 2004 fins a l'actualitat - sense interrupció - l'immoble ha estat l'habitatge habitual del consultant.

L'any 2023, en dissoldre's el condomini, el consultant va adquirir el 50% restant de la propietat, va compensar l'altra part pel valor de la mateixa sense que es produís en cap cas sobre adjudicació. La dissolució del condomini no va alterar en cap mesura l'ús de l'habitatge com a residència habitual del consultant. Ara es projecta la venda de l'immoble per reinvertir en un nou habitatge habitual.

Es consulta si el termini que l'habitatge transmès hagi estat habitual per a l'exempció per reinversió es computa des de: (i) la data de l'adquisició del 100% de la propietat (2023) o (ii) la data d'inici de la residència efectiva (2004).

En relació amb la consulta sobre la possibilitat que el guany obtingut per la transmissió d'un bé immoble pugui estar exempt de tributació per reinvertir aquesta renda en un altre habitatge, el DTF estableix que la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques, a l'article 5.r, preveu els requisits i les circumstàncies que s'han de donar per aplicar aquesta exempció:

“Article 5. Rendes exemptes

Estan exemptes de l'impost les rendes següents:

[...]

r) Els guanys de capital derivats de les transmissions oneroses de béns immobles situats al territori del Principat d'Andorra, que hagin constituït l'habitatge habitu-

al i permanent de l'obligat tributari, sempre que concorrin les condicions següents:

- Que el transmetent tingui la nacionalitat andorrana amb residència efectiva al Principat d'Andorra, o bé sigui estranger i acreditat un període mínim de residència legal, permanent i continuada al Principat d'Andorra de cinc anys.

- Que el transmetent reinverteixi l'import percebut per la venda en l'adquisició d'un nou habitatge habitual i permanent al Principat d'Andorra.

A aquests efectes, quan l'import reinvertit sigui inferior al total de l'import percebut en la transmissió, únicament quedarà exempta de tributació la part proporcional del guany de capital obtingut que correspongui a la quantitat reinvertida.

S'inclou dins el concepte d'habitatge el bé immoble que constitueix l'habitatge habitual i permanent, els aparcaments, els trasters i els annexos accessoris a aquests últims si s'adquireixen de forma conjunta.

Es considera habitatge habitual i permanent el que serveix principalment de residència permanent i habitual de l'adquirent en un període superior a 6 mesos i 1 dia per any natural i si l'habitatge és l'habitatge habitual i permanent durant un període mínim de quatre anys continuats.

El termini per fer la reinversió és d'un any, a comptar des del moment de la transmissió de l'habitatge. En cas d'incompliment d'aquests períodes, l'obligat tributari ha d'ingressar el deute tributari derivat de l'impost inicialment exonerat per motiu de l'exempció, així com els corresponents interessos de demora, en els terminis que s'estableixin reglamentàriament. A aquests efectes la prescripció de l'impost es computa a partir de la data en què es produeix el dit incompliment.

- Que el transmetent no tingui deutes pendents de pagament amb l'Administració general.

- Que l'obligat tributari opti per l'aplicació de l'exempció. A aquests efectes, ha de sol·licitar l'exempció a l'Administració i ha de complir amb les condicions formals i els procediments que es determinin reglamentàriament.

En cas d'incompliment dels requisits previstos per a la reinversió en un nou habitatge habitual, el dret de l'Administració tributària a iniciar un procediment de com-

provació del compliment dels requisits per gaudir de l'exempció comença a comptar des del moment en què finalitza el termini dels dos anys perquè l'habitatge es consideri habitual i permanent.

[...]

En el cas exposat, com a resultat de la transmissió del bé immoble es donaran dues rendes, qualificades com a pèrdues o guanys de capital a l'efecte de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques i que deriven de dues inversions efectuades en moments diferents. Cada renda té les seves pròpies característiques amb un valor d'adquisició concret i una antiguitat de la propietat del bé immoble específica.

Pel que fa a la possibilitat d'aplicar l'exempció per reinversió a la renda derivada per la transmissió del bé immoble corresponent a la part de la inversió efectua-

da pel consultant l'any 2023, moment en què adquireix la plena propietat de l'immoble, el consultant manifesta que va adquirir l'immoble en proindivís l'any 2004 i que des d'aleshores ha sigut el seu habitatge habitual i permanent.

Per tant, en el cas en qüestió, en què es tracta d'un bé indivisible en què el consultant ha sigut propietari (part alíquota o plena propietat) d'aquest mateix bé des de l'any 2004 fins a l'actualitat i que durant aquest període l'immoble ha sigut el seu habitatge habitual, amb independència del moment en què es va adquirir la plena propietat, a efectes exclusivament de l'exempció per reinversió, l'inici del còmput per a la consideració de l'immoble com a habitatge habitual i permanent es considerarà la data en què el consultant va adquirir l'immoble en proindivís.

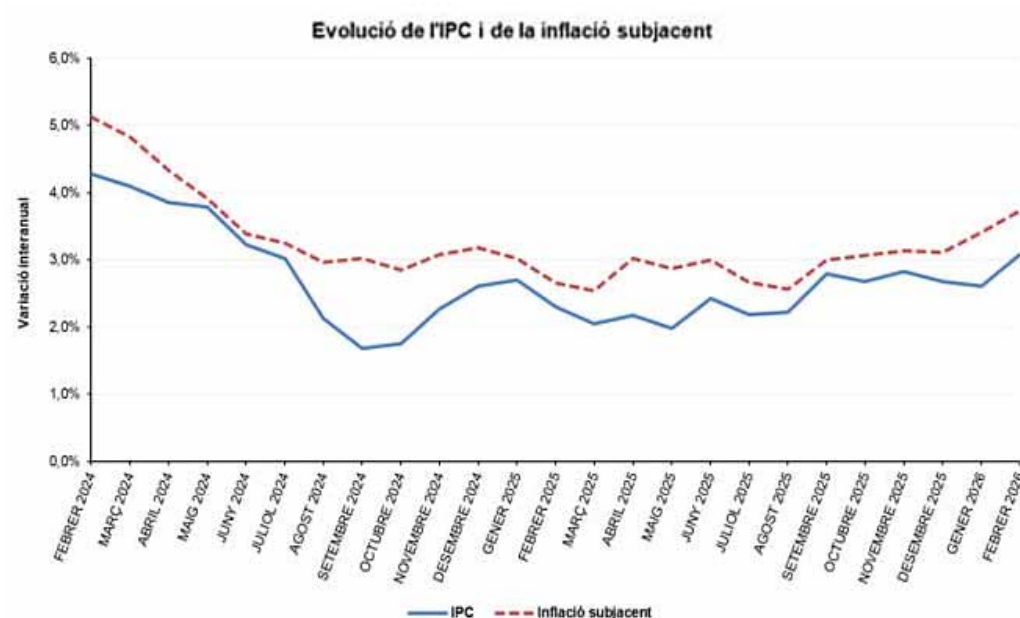
La variació anual de l'IPC incrementa al mes de febrer i s'enfila fins al 3,1%, superant també la registrada al gener

La variació anual de l'Índex de Preus de Consum (IPC) corresponen al febrer s'ha fixat en el 3,1%, una xifra que se situa per sobre de la variació registrada al gener (2,6%). Segons publica el Departament d'Estadística, els principals grups que han fet augmentar la inflació són els aliments i les begudes no alcohòliques, que pugen vuit dècimes (2,5%), pel comportament de preus del peix, la llet, el formatge, els ous i la carn; i pel grup de béns i serveis diversos, que creix un punt i tres dècimes (6,1%).

Pel que fa a la inflació subjacent –la va-

riació de l'IPC sense tenir en consideració els productes energètics i els productes frescos–, durant el febrer se situa en el 3,7% (3,4% al gener), sis dècimes per sobre de l'IPC registrat. Pel que fa a la resta dels grups especials, cal destacar l'increment anual de l'índex de preus dels productes petrolers, que passa del -9,2% al -7,4%.

En relació amb els països de l'entorn, l'IPC d'Espanya al febrer s'enfila al 2,3%, el mateix percentatge registrat durant el gener, mentre que a França és del 0,9% després d'un augment del 0,3% al gener.

Els demandants de feina pugen fins a 238 al febrer, un 5,8% més que al gener, mentre les ofertes baixen fins a 1.440

El nombre de demandants en recerca de feina s'ha situat en 238 persones a finals de febrer, una xifra que representa un augment del 5,8% respecte al mes anterior, tot i que és un 0,4% inferior a la registrada el mateix mes de l'any passat, segons dades del Departament d'Estadística.

Paral·lelament, 206 persones es troben en demanda de millora laboral, fet que suposa una disminució del 6,8% en relació amb el gener, però un increment del 3% respecte al febrer del 2025. Pel que fa al mercat de treball, les ofertes laborals registrades al Servei d'Ocupació han estat de 1.440, amb una davallada mensual del 4,8% i una reducció de l'1,6% en comparació amb el mateix mes de l'any anterior.

Malgrat aquesta evolució puntual, les dades ajustades indiquen que els demandants en recerca han mostrat una tendència lleugerament a l'alça en els darrers quatre mesos (+1,7%), mentre que les ofertes de feina també han registrat una evolució po-

sitiva en aquest període (+1,9%).

Pel que fa al perfil dels demandants, la majoria de persones que busquen feina fa menys de sis mesos que estan desocupades (81,5%). Quant a les ocupacions, destaquen els empleats administratius i els treballadors de serveis, restauració i venda, mentre que entre les ofertes laborals predominen els artesans i treballadors qualificats de les indústries i la construcció.

D'altra banda, 11 persones eren beneficiàries d'ajuts econòmics per desocupació involuntària a finals de febrer. La majoria són dones (63,6%) i persones majors de 59 anys, i en un 72,7% dels casos són de nacionalitat andorrana. Durant aquest mes, 14 persones han estat contractades per administracions i entitats públiques, mentre que 14 més ho han estat a través del programa de foment de la contractació en el sector privat. A més, sis persones han estat contractades mitjançant programes específics de foment de l'ocupació.

Les importacions creixen un 8,9% interanual mentre que les exportacions s'incrementen gairebé fins a un 12%

El preu de les importacions, en termes generals i en el mes de desembre del 2025, ha experimentat una variació positiva del 8,9% en relació amb l'any anterior segons ha publicat el Departament d'Estadística. Si es comparen les dades amb el mes anterior, el preu creix un 7,0%. D'altra banda, el preu de les exportacions ha experimentat un ascens de l'11,7% en relació amb l'any anterior. Respecte al mes passat, augmenta un 18,1%.

Pel que fa a l'evolució dels preus de les importacions per grups d'utilització durant el mes de desembre del 2025, els béns de consum han experimentat una variació positiva del 12,2% i els béns de capital registren una variació positiva del 15,6%, mentre que els béns intermedis experimenten un descens del 2,5%. En relació amb el mes anterior, s'ha registrat un increment en els preus unitaris dels béns de consum (9,6%) i dels béns de capital (9,4%). D'altra

banda, els béns intermedis han experimentat una variació negativa, amb una caiguda de l'1,5%.

L'evolució dels preus de les importacions al mes de desembre del 2025, segons la Classificació Unificada del Comerç Internacional (CUCI), mostra variacions percentuals amb tendències contraposades. Dins d'aquesta classificació i amb variacions negatives destaquen les partides 'Olis, greixos i ceres, d'origen animal i vegetal' (variació negativa del 32,8%) i 'Matèries en brut no comestibles (excepte combustibles)' (variació negativa del 9,5%). En canvi, en la part positiva, el preu de la partida 'Maquinària i equips de transport' mostra un increment del 24,0%, el preu unitari de 'Productes químics i similars, ncaa' presenta una variació positiva del 9,4%, i el preu de l'apartat 'Productes alimentaris i animals vius' augmenta un 3,5% respecte de l'any anterior.

Pel que fa al preu de les importacions

agrupades per zones geogràfiques, és a dir, segons el país o agrupació geogràfica d'on provenen els productes, durant el desembre de 2025 el preu per unitat de les importacions originàries d'Espanya experimen-

ta un augment del 6,0%, el de França registra un descens del 2,2%, el preu unitari dels productes de la 'Resta de la UE i Gran Bretanya' augmenta un 8,3% i el de 'la Resta del món' creix un 25,7%.